

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt = 16 kor.
Félévre 4 frt = 8 kor.
Negyedévre 2 frt = 4 kor.

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egész évre 6 frt = 12 kor.
Fél évre 3 frt = 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadói-utalban, a főújszédber, Köszl János, Hochrein J. és fiait üzletében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiad. hivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legjutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 52 kr = 60 fillér belyeg-dij fizetendő.

Nyilttér 1 sor 1 ft 2 korona

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Az ügyvédi rendtartásról.

A pécsi ügyvédi kamara az igazságügyminiszterhez a következő véleményes jelentést terjesztette föl:

Nmeltósága m. kir. igazságügyminiszter úr!

Az ügyvédi rendtartásról szóló törvényjavaslat előadói tervezete fölött, melyet Nagyméltóságod 1892. évi 4703 sz./J. M. E. leiratával kamaránknak megküldött, következőkben van szerencsénk véleményes jelentésünket felterjeszteni:

Az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. évi 34 t. cz. módosítása tárgyában már két ízben, és pedig 1879. évi 193/I sz. alatt és 1888. évi 156/I sz. alatt volt szerencsénk a Nagyméltósága m. kir. igazságügyminiszterium felhívásai folytán véleménynyilvánítani, mi sem természetesebb tehát, mint hogy ezen legújabbán közölt törvényjavaslatot, mely a hivatkozott felterjesztéseinkben kifejtett elveket nagyrészen magáéva tette, csak örömmel üdvözölhetjük.

A közölt javaslat egyes intézkedéseire vannak ugyan módosító indítványaink, nagyban és egészben, mégis a javaslat megfelel az e tárgyban már oly régtől fogva nyilvánuló kívánalmaknak s törvényerőre emelése esetén áldásos hatása az ügyvédi kar tekintélye s erkölcsi súlyának emelésében bizonyára üdvösen is fogna nyilvánulni.

Igen helyesen mondja az indokolás, hogy az ügyvédség összes bajait nem lehet az ügyvédi rendtartás keretében orvosolni, hanem szükséges, hogy az állam-

élet összes nyilvánulásaiban az ügyvédi hivatás természetének megfelelő hatáskör, fejlődéséhez szükséges tér is biztosítottassék s hisszük és reméljük, hogy Nméltóságod a reformálandó magyar igazságszolgáltatásban ezen hatáskört az ügyvédségnek biztosítani fogja.

Üdvözöljük első sorban is ezen javaslatot, mert elejtven az újabb több oldalról hangzotatott numerus clausus elvet az ügyvédséget az ügyvédi hivatás természetének megfelelőleg mint szabad pályát szervezi; helyesnek kell ismernünk, hogy az ügyvédek ellen felmerülő összes panaszok elintézését az ügyvédi kamarák hatáskörébe utalja, a fegyelmi eljárást egyszerűsíti s az ügyvédi karnak a felelősségi fokot is befolyást biztosít.

Célszerű utjásokat tartalmaz a javaslat azon irányban is, hogy az önkormányzati organumok, az ügyvédi kamarák iránti érdeklődés a kar tagjaiban apoltassék s így ezek működése a kar érdekeinek előmozdítása körül hatályosabbá tétessék.

Mindezen előnyök mellett azonban némely lényeges hiányra és hibára is rá kell mutatnunk, melyekben a javaslat szenved.

Ilyen hiány első sorban az, hogy az ügyvédségre jogosító törvényszerű oklevél megszerzése feltételei felől semmi fele tájékoztatás nem nyújt, pedig az az ügyvédség szervezetének szabályozásánál épen nem lényegtelen körülmény, hogy minő elméleti és gyakorlati képesítés mellett juthat valaki az ügyvédségre jogosító oklevél birtokába s minő befolyás jut osztályrészül az ügyvédi karnak a terbe vett

nagy államvizsgálati bizottság összeállításánál.

Ha az ügyvédi, bírói és ügyészi joggyakorlat egységessé tétele külön törvény alkotását teszi szükségesnek, akkor vagy ezen joggyakorlati és államvizsgálati törvényt is az új ügyvédi rendtartással egyidejűleg kellene megalkotni, vagy addig is, míg ezen külön törvény megalkotható lesz, az ügyvédi rendtartásban kellene providálni a joggyakorlati és a képesítő vizsgálat felől; mert a javaslat intézkedései szerint az 1874. 34. t. c. hatályát veszti, a joggyakorlat és nagy államvizsgálat tekintetében pedig egy még megalkotandó törvényre utal s így vagy az fog bekövetkezni, hogy ezen javaslat törvényerőre emelése esetén a joggyakorlat és vizsgálat nem lesz törvényesen szabályozva, vagy az új ügyvédi rendtartás nem léphet életbe addig, míg a joggyakorlati s államvizsgálati törvény is megalkotva nem lesz, s így a már évek hosszú során át égető szükségét képező reform foganatosítása ismét beláthatatlan időnkig elodázatik.

Másrésről kifogás alá esik a javaslat azért is, mert a karnak nem adja meg saját ügyeiben az önkormányzati hatáskör azon teljességét, mely szükséges ahhoz, hogy a kar erkölcsi tekintélyének megővése, az egyes tagok s a testület jogainak megvédése az itt elsősorban érdekelt ügyvédi kar kezébe legyen letéve.

Ez irányban a részletekre vonatkozó alábbi észrevételeinkben fogjuk megjelölni a javaslatnak az önkormányzatra sérelmes intézkedéseit s e helyütt csak általánoságban említhetjük meg, hogy ezen javaslat is biztosítja a panaszos fel és kamarai

A PÉCS TÁRCÁJA.

„Canton de Vaud.“

A kanton. — A kanton hoteljei. — A svájci pensionatusok. — »Pensionat de jeunes demoiselles.« — A kanton népéről. — Az ottl. élet. — A műveltség, iskolázás. — Társasélet. — Renard szalonja. — Színház. Absinthé és — kivándorlás. — A Waadtland! — Katonásdi.

Van egy kantonja a gyönyörű Svájcnak, mely nemcsak arról nevezetes, hogy talán az egész világ legpirosabb arcu lényeit valjha lakóinak, hanem arról is, hogy ugy klímája, valamint gyönyörű fekvésénél fogva egyiket képezi azon számos ékkőnek, melyekről Svájce legdiszesebb koronája össze van állítva.

»Canton de Vaud« ezen szép tartományok a neve s ott terül el a gyönyörű Lac Léman partján, több mértfoldnyi kiterjedésű szőlőhegyeivel szegélyezvén be Svájce legnagyobb tavának kék hullámain. Boldog ország ez a kicsinyke Svájce. Van jó bora, zöld legelője, pompás sajtja, vannak gyönyörű tavai, megmászatlan hegycsúcsai, óriási glecserei és kimond-

hatatlanul sok hotelje. Alig hiszem, hogy volna ország, melyben annyi és oly fényes hotel van, mint ebben az országban? Bármely kis faluban, legalább is 3-5 háromemeletes hotel van. A hotelier urak itt csak úgy hivatásszerűleg nyúzzák azokat a szegény páriákat, kik magukat turistáknak csufolják, mint akár Interlakben hova ép e miatt mindenki csak borzadálylál indul.

Bizony nincs olyan aranybánya, mely annyi hasznót hajtana, mint egy glecsér alatti hotel s a mi fő, nem kell izzadni sem érte, csak mosolyogva átnyújtani a számlát, a mi pedig nem valami rettenetes foglalkozás (az átnyújtó szempontjából tekintve).

Mint az egész Svájceban, ugy a Canton de Vaud- (Waadtland)ban sincs hiány az ily fajta kopaszotó intézményekben, de itt a vendégszeretet kiaknázásának még egy sokkal elegánsabb módját is ismerik: a pensionátokat.

A ki t. i. franciául akar megtanulni, az nem megy Franciaországba, hanem eljön ide és az ugnevezet »pension-familles«-ekben aztán magába szedi ezen szép nyelvet, ellenértékül tetemes összeget hagyván ott a szives vendéglátás fejében.

Bizvást állíthatom, hogy csak magában Lausanneban legalább is 300 ilyen nagyobbabású pensionat van »pour jeunes filles«, »pour Messieurs«, »desjeunes gens« jelzőkkel.

Legérdekesebbek és legértékesebbek azonban a »Pensionat de jeunes demoiselles«-ek; hogy miért, azt nem szükséges bővebben megmagyaráznom.

Annai szép ifjú leánykát együtt bizony másutt nem igen látni, mint itt egyegy séta alkalmával a pensions-mama vezetés alatt.

A flegmatikus hosszú angol miséktől elkezdve az olah bojár bogárszemű leányaig minden nemzetiség képviselve van. Egy nemzetközi — élővirágkiállítás, a milyent sem Páris, sem Chicagó nem produkálhat!

A kanton népe maga tagbaszakadt, erős munkabíró férfiakból és nőkből áll. Öröm látni az egészséges és vértől csaknem kicsattanó piros arcu népet, mely hangszorgalommal és jókedvvel küzd a különböző életpályakon, hogy végre megszédve magát, ő is pensionátot alapíthasson. Mert ez a vágyaiknak non plus ultrája.

A mi azonban a Canton de Vaud népeit leginkább jellemzi és megkülönbö-

ügyész mellett a kir. ügyész feltétlen befolyását minden fegyelmi ügyre, a Curia vegyes tanácsában csak kormányi kinevezés útján enged helyet ügyvédünknek s a felelőseknél a vád képviselőt teljes en kiveszi a kar befolyása alól

Ezek után a részletekre vonatkozó észrevételeinket következőkben terjesztjük elő :

A 3. §-hoz.

A felvétel megtagadásának esetei közé felveendő volna az ügyvédség gyakorlatával összeférhetlen állás vagy foglalkozás is.

A 11. §. kimondja ugyan, hogy az ügyvéd nem viselhet oly hivatalt s nem folytathat oly foglalkozást, mely ügyvédi hivatásával s az állás tekintélyével össze nem fér, de ennek már a felvételnél is sanctiót kell adni, mert midőn a 3. §. taxatív felsorolja a felvétel megtagadásának eseteit s azok közt az összeférhetlenség felsorolva nincs, ez könnyen téves magyarázatokra szolgáltatathatja okot.

A 4-ik §-hoz.

Ezen szakasz az ügyvédi lajstromba való felvételt megtagadhatónak mondja ha a jelentkező viselt hivatalától bünvádi uton elmozdított, sőt akkor is, ha fegyelmi uton nyugdíjaztatott vagy ily eljárás elkerülése végett mondott le hivataláról, de nem intézkedik az esetre, ha az illető fegyelmi uton hivatalvesztésre ítéltetett pedig ha már a fegyelmi eljárásnak lemondása által való megelőzése esetén megtagadható a felvétel, akkor a fegyelmi uton való hivatalvesztésnek még inkább disqualificálnia kell az ügyvédségre.

A 4 §. a pontja tehát ilyképp volna módosítandó ha a jelentkező bünvádi vagy fegyelmi uton viselt hivatalának elvesztésére ítéltetett.

A 6-ik §-hoz

Ezen szakasz utolsó bekezdésének azon intézkedését, mely szerint a három éven át működött bírák és jogtanárok külön törvényszerű oklevél nélkül is képesítvék az ügyvédség gyakorlatára nem helyeslehetjük.

Az ügyvédség helyes gyakorlása ugyanis nemcsak elméleti jogi képzettséget kíván, hanem speciális ügyvédségi gyakorlatot is igényel, melyet sem a bírósági gyakorlat annál kevésbé a tanári működés nem pótolhat. — A nehézménye-

zett intézkedés e szerint odavezet, hogy az általa kiváltságot egyének önálló ügyvédi működésök közben fogják a hozzájuk forduló felek ügyeiben való experimentálással az ügyvédi gyakorlatot megszerezni, mi a jogkereső közönségnek nem csekély kárára lehet.

De magára az ügyvédi karra is sérelmes lenne ez intézkedés, mert hisz e nélkül is naponta tapasztalható jelenség az, hogy a tanári, de különösen a bírói pályáról nyugalmába vonuló egyének mellékfoglalkozásként ügyvédi gyakorlatot kezdenek s nehezítik a hivatásos ügyvédek versenyt, kik nem huznak nyugdíjat s a bíróságoknál is nélkülözik azon benső összeköttetést, melyet a bíróság volt tagjai élveznek. — Helytelen volna tehát ezen egyenlőtlen verseny esélyeit még azzal is szaporítani, hogy a többi ügyvédre kötelező általános képesítés nélkül is átélhessenek egyesek az amugyis túl népes ügyvédi pályára.

(Folytatjuk.)

Baranya a legrégibb időkben.*)

V.

Baranya a rómaiak alatt.

Időszak : 35-ik évtől Krisztus előtt 441-ig.

Mi a későbbi időszakot illeti, hogy akkor számosan voltak nálunk a ker. válás követői, külön az azon római keresztény emlékekből, melyek Pécsen az újabb időkben találtak, u. m. 1773-ban egy keresztény fölratu kő, 1780-ban egy földalatti, római téglaakkal boltozott kápolna és 1840-ben egy, csupa kereszteltek ékes római mozaiktalaj, melyekről bővebben Pécs történetiben lesz szó, itt csak azt említjük meg, miszerint most érintett kápolna arról is tesz bizonyosságot, hogy nálunk is ki vala tűzve főképp Galerius alatt a legkegyetlenebb üldözés és kínzás lobogója, melyet a keresztények fejről csak nagy Constantin emelt le. De valamint másutt, ugy nálunk is a hittanuk vére a kereszténység magva lön; mert már nagy Constantin idejében Vinkovcén

* Haas Mihály »Baranya földrajzi, statisztikai és történelmi tekintetben« című műve nyomán. — Nyomatott Pécsen 1843-ban.

(Cibalis), Eszéken (Mursa) és Pécsen püspökségek virágozának. Miből alaposan következtethetünk, hogy vidékünk akkoron csaknem egészen keresztény és mivel vala már, karöltve járván mindenkoron a miveltség a kereszténységgel. Teljesen azonban ki nem fejlődhetett és el nem terjedhetett Baranyában a miveltség és kereszténység, minthogy a berontó vadnemek és az erőszakosan terjesztett Arianismus gátjaivá levének. Az Arianismus főképp akkor terjedt el nálunk atalán, midőn annak legbuzgóbb és legravaszabb terjesztője, Valens eszéki püspök, a 350-ben Eszék mellett történt elhatározó nagy ütközet után Constantius császárt teljesen meggyeré a Jézus istenségét tagadó eretnekségnek, és annak következtében a hozzánk oly közel Mitrovic a tevtan egyik főhelye lett, hol terjesztésére egymásután négy zsinat tartott. Virultán divatozott ez időtől fogva nálunk az említett tévtan egész a római uralkodás eltörőitig, sőt még a gothok alatt is,

Mi pedig a Duna bal partján lakó german és sarmata barbarok szákmányleti szakadatlan berohanásokot illeti, azoknak Baranya gyakran ki vala téva. Az első ily berontás, melyet mindenütt bizonyu öldök-lés rombolás és pusztítás követett, Marc Aurel császársága alatt 166-ban történt; leggyakoribbak pedig a harmadik század második felében valának, mind inkább aljasulván a római birodalom sorsa. De ezen az egészet annyira nyomasztó és szabad kifejlődését hátráltató körülmények jötekonyan is hatottak Baranyára mint a Duna mentében fekvő határvidékre és a benne találtatott véghelyekre, melyek a szintelen fenyegetődző veszély ellen kénytelenleg mindig jó karban tartva és katonasággal teledestele tömve, mind lakósaik számára, mind becsof és nevezetességekre nézve szemelomást előhaladtak. Mindez azonban meg nem óvhatta a barbarok említett becsapongásaitól vidékünk, mely ezektől bihatott 374-ben szenvedett legtöbbet, midőn a barbarok oly dühöngve ütöttek a keresztény Pannoniára, hogy ennek szelidebb lakosai őket az utolsó ítélet előjáró postáinak tartanak. Ezen iszonyatos betörésnek oka pedig az volt, hogy Valentinian parancsára a dunai határzselek megerősítésével e folyam bal partján quad földön is több városok építettek és Gabinius quad király orozva megöletett; mi miatt fölingerülének a bar-

teti a többi kanton lakóitól az a furfangosság. Bármit kérdezz is az ember egy waadti lakostól, soha egyenes feleletet nem kap, mint legjobban jellemze egy adoma, melyet mint megtörténtet, a napokban olvastam és elég érdekesnek tartok a közlésre.

A »pasteur« (mert a kanton kálvinista) a templomban esket egy ifju párt. Miután a szertartás egy részét már elvégezte, e kérdéssel fordul a völegényhez :

»Akárja-e ezen hajadont hités feleségül venni ? «

Mire a férjjelölt ur igazi waadti elmésséggel feleli :

»Je ne dis pas non ! « (Nem mondom, hogy nem !)

Az ily felelet igazán megérdemli, hogy mint jellemző vonást az egész kantonra alkalmazzam, mert elsorolhatatlanok azok az elmés anekdoták, melyek Waadlandból ez uton kikerülnek.

Az egész kanton a francia nyelvet beszéli, meglehetősen patois-val, de általában véve elég tisztán; jóllehet vis-à-vis-a »Haute Savoie« a lehető legrosszabb francia nyelvet használja. Ugy látszik, hogy a szabad Svájc még kiejtésében is megőrzi a maga karakterét és csak a hegy-

csucok félművelt lakói beszélnek oly értelmetlen módon, mint a francia parasztság.

A nép műveltsége azonban általánosságban magas színvonalon áll és senki sem botránkozik meg azon, ha a szobaleány ó nagysága a takarítás után Beethoven szonátát játsza a madame zongoráján

A kézműves osztály fiai mind »Ecole industrielle«-t végeznek és 18 éves korukban lépnek be inasnak valamelyik mesteremberhez, miután megelőzőleg már a mi középiskoláinkkal egyenrangú intézetüket elhagyták.

Egyeteme is van a »Canton de Vaudnak«, melynek névsorában nemcsak az egész Svájból, de még Amerikából is találhatók hallgatók.

A társasélet, bármily előkelők is szellemileg a kanton lakói, nem áll a köztársasági szervezettel megegyezőleg az egyenlőség elvén, sőt bátran el lehet mondani, hogy e tekintetben még mindig kasztrendszer uralkodik a különben legszabadabb állam általán fessett kantonjában és e tekintetben csakis a pensionátok saját körükben képeznek kivételt.

A nálunk annyira divatos nyilv. mulatságok itt csak nagyon szórványosan fordul-

nak elő és az idegenek előtt teljesen el van zárva az út, hogy szűk társasági körüket kivéve, alkalmuk legyen szélesebb körben mozoghatni.

A párisi salonok is teljesen hiányoznak, ámbar a francia nyelvbeli közösség elég támpontot nyújthatna ezen műveltségi szempontból oly kedvező névvezető inaugurálására.

Az egyetlen salonja Lausanneban Georges Renad, az univerzitás híres professzorának van, a ki ezelőtt Parisban tanároskodván, hű maradt ezen szép hagyományhoz és thea-estéjei a város legnevezetesebb góponjainak egyikét képezik.

A lausannei színháznak is jó hírneve van. A téli szezonban hetenként kétszer klasszikus darabokat adnak a nyáriban pedig operákat. (Mint mindent, ugy ezen élvezetet is természetesen borsos arakon.)

Itt még meggazdagodhatnak a színházigazgatók. Nehány nyilvános mulatság csupán az alsóbb osztályok (értsd munkások és munkások) számára rendeződik, a melyen a kankánwalzer meg a »schottisch« (a svájciak legkedvesebb tanca) járja.

A Canton de Vaud azonban nem igen érzi a feut elősoroltak hiányát, mert lakói

bárak átesaptak a Dunán, mindenüvé delést, halált terjesztve ellepek nemcsak Valerát és így Baranyát, hanem alsó Pannoniát is, a mikor Carnuntum és Sabaria több városoknál csaknem végpusztulásra jutván, híhető hogy Sopianának sem maradt egészen ment a rablók dühétől. A barbároktól megmenekült emberek és barmok két év múlva 376-ban a dögmirigynek estek áldozatul.

Innen tova napról-napra hanyatlásnak indult a római hatalom Pannoniában, oly annyira hogy a 377 év körül a hunok azt könnyű szerrel elfoglalva, magokat abba állandóul be is fészkelhettek, még akkor ugyan a keules városokat és varokát jármok alá nem keríthetve. Sőt valamivel ezután a rómaiak szövetségesekké levén és zsoldért seregekben harcolván, úgy látszik, mintha ezentel engedelmökből folytattak volna itteni lakásukat, míg a 427-ik évben a gothok segédmélvél abból elűztek. Nemsókára mindazáltal Attila alatt a Dunán újra átkelven, a 441-dik év körül meghódíták egész Pannoniát, minden város és erősegekkel együtt. És így szakada vége a római uralkodásnak e tartományban, és vele minden műveltségnek, mely 400 év lefolyta alatt az idők és veszélyek minden viharát közt gondosan dajkálva a jölet így lépesőjére emelte vala azt, milyenre ezután egész a magyarok által rendes szerkezetű országga képzéség nem juthata többé.

Mi a rómaiak kormánylatát illeti, megyénkne névve csak azt jegyzük meg itt, hogy nagy Constantin óta nálunk is az egymástól egykülönözött három hatalom rendszeré divatozott. Az egyházi hatalom bizonyosan a sopiani püspökhöz tartozott; a praefectus praetorio Illyricinek a főhadikormány vala alárendelve; a politikai rendet pedig proconsulok és propraetorok kezelték. Nevezetes meg megyénkne névve az is, hogy Baranyavár és Eszék közti kerülete a Theodosiusok alatt a Pannonia Savia határgyághoz tartozott. Ezen pedig epen nines mit csodálni, jóllehet megyénk egészen Pannonia Valeria-nak vala kiegészítő része, minthogy tudjuk, hogy a hadi kerületek kiterjedése nem egezett meg mindig a politikai kerületek nagyságával¹⁾. Még azt sem mel-

¹⁾ Hogy ezen igazgatás semmi által nem fekezett satrapai igazgatás vala és a hatalommal leglátnóbb visszaadás — azt bizonyítják a római

lőzhetjük el hallgatással, miszerint a rómaiak, látván, hogy tartományukat nem védhetik már tartósan a betolduló vad nepek ellen, azt kebelázítólag kizsákmányolták.

Hirek.

— **Kinevezések.** Ifj. Gábor József vincellérisikolai segédantató és Dezső Miklós szőlészeti és borászati vándortantató, végleges minőségben II. oszt. szőlészeti és borászati felügyelőkké nevezettek ki.

— **Áthelyezés.** A fellás- és közoktatásügyi minisztert dr. Szemák Antal miskolci kir. kath. gimnáziumi rendes tanárt, ugyancsak rendes tanári minőségben a pécsi állami főreáliskolához helyezte át.

— **Előléptetés.** A pénzügyi tisztviselők fizetése ujja szerveztetvén, mint értesülünk ez alkalomból Ujváry Lajos, Liszka Balint és August Ferenc p. ü. fogalmazók segédtitkárokká lesznek előléptetve.

Kisajátítási eljárás tételtt folyamatba a város által a még nem szerzett vízjogokra névve Habaridő május 10-ike, mely napon a Zavaros Péter einkölte alatt Kovácsy Kalmán főmérnök és dr. Jobszt László ügyvéd, közigt. bizottsági tagból álló választmány a kérdéses öt, még függőben levő jogra névve határozói fog.

— **A pécs-barcsi vasutnak** összehívott rendkívüli közgyűlése nem volt határozatképes. Az újabb közgyűlést e hó 24-ere tűzték ki, a mikor a megjelentek számára való tekintet nélkül határozni.

A város perei. A tisztli főügyész jelentése szerint február haváról folyamatban volt 250 ügydarab, mártius havában érkezett 16, így összesen elintézendő volt 266 Elintéztetett mártus havában 48 darab, folyamatban maradt 218. A folyamatban levő és elintéztett ügyekben tárgyalás

járom alá görbedt tartományok általános története. A tisztviselők, kiket többnyire csak szeszély emelt és bukkatott, a német sarcolás alá vetvén csak kincsét gyűjtieni törekedtek. Nekik a császári udvarban gazdag ajándékkal kellett pártfogokat szerezniök, és mindet ök a népen zsarnoki önkényvel sokszorozva velték meg. Körümozy szépen kifejezi ezt iszán gyönyörű és meleg tollal: irt legújabb című munkájában: »A k. hit és egyház történeteinek kitéjesé«.

A sok jó között, melylyel ez a kis ország meg van áldva, talán a legjobb a vederőtörvény

Már mint középiskolások, tehát 10 évtől, kezdve a szabad Svájce cseméleti puskát, pangatót, uniformist kapnak és kadet-ok lesznek; mint ilyenek már ifjúságukban a katonai gyakorlatokba beedzve, 20 éves korukban mint katonák rang- és rendkülönbség nélkül 2 havi fegyverszolgálatot teljesítenek. Minden katona megkapja ajándékba a maga borujját, puskáját, szóval összes felszerelését és azt haza viheti. Midőn ketvéenként szolgálatra behívják, ismét saját ruhájában és saját fegyverével felszerelve jelenik meg és végzi a gyakorlatokat.

Nem szolgálnak 3 évet, mint nálunk, de azért kitünő lövők és ha nem is tudják oly szépen kilépní a parademarsot, mint a német pickelhaubesok, de azért a fegyvert kitünően kezelik és edzett katonák.

És ezek után mondják csak a magas és legmagasabb katona körök, hogy nem okosak-e ezek a svájciak?

Ifj. Vollnhöfer Ferenc.

volt a járásbírósnágnál 2, jelentés adatott 10, pénzbeli beszolgáltatás volt 3, összes ténykedés 15

— **Városi adóügy.** Mártius havában egyenes adóban befolyt 13,293 frt 09 kr. a mult év megfelelő idejében 14,341 frt 29 kr. vagyis 1048 frt 20 krral több, mint az idén. Január 1-től befizettetett 88425 frt 11 1/2 kr. a mult és megfelelő idejében 87,759 frt 16 kr. tehát az idén a eredmény kedvezőbb 665 frttal. Hadmentességi adóban befolyt 202 frt, az ev elejétől 860 frt 65 kr.

— **A rablatszám** a pécsi kir. ügyészségi fogházban mártius utolsó napján 159 egyenből állott. Ezek között volt: előzetesen letartóztatott, vagy vizsgálat alatt 9 felebbezés alatt álló 30, jogerejűleg elítélt 120; nem szerint: 134 férfi és 25 nő. A jogerejűleg elítéltek között két éven felüli fegyház, vagy börtönbüntetésre elítélt 80 egyen van, kik ez idő szerint el nem szállíthatók. Rabmunkából befolyt 41 frt 47 kr.

A temetkezési vállalatok tudvalevőleg a város belterületén tartják kocsijáikat és egyéb felszereléseiket. Ez ellen még 1881-ben fellépett Maleter R. ügyvéd, de bár a hatóságok közegészségi szempontból az eltávolítást elrendelték, a vállalatok mégis csak a város kellő közepén tartották a szerelvényeket. Most Boócz Alajos kir. táblai bíró újította meg az ügyet és a közgazgatási bizottság esztörtöki ülésében újból elrendelte az eltávolítást, kimondván egyuttal a budai külvárosi temető halottas háza kibővítésének szükségét, hogy ott a temetkezési vállalatok méltányos bér mellett alkalmas helyet kapjanak

Közegészségügy állapota városunkban az elmúlt hóban is elég kedvezőtlen volt. Ugy a megbetegedések, mint a halálozások száma emelkedett. A roncsoló toroklob a hónap közepétől kezdve ismét nagyobb arányokban lepett föl és a tisztli főorvos jelentésében keserűen kikel a köznep indolentiaja miatt, melylyel az örvöntekedéseket figyelembe nem veszik és gyermekeiket a ragálytól nem a megfelelő gondtal óvják. A kórházakban 626 beteg ápolatott (az előző hóban 739) kik közül meghalt 26, kik közül 24 nem pécsi. Elve született 118 gyermek, meghalt 123, kik közül 24 idegen és így a halálozások számát a születések száma 19-cel mulja fölül. Február hóban a halálozások száma 7-tel volt több. A 118 újszülött közül törvényes volt 97, törvénytelen 21. Hazasságra lepett 4 pár. Halva született 5 gyermek és pedig 4 törvényes 1 törvénytelen.

— **Szándékos emberölésért** helyezettett vad alá Tóth Márton mohácsi lakos, ki nejét, kivel nem a legjobb viszonyban élt, egy multság után hazasietve, késsel szíven szúrta. A végtárgyalás május hó 1-jére tűzetett ki.

— **Nem lesz katonazenekar.** Ez a hír íjlesztett szeltében-hosszabban a helyőrség küszöbön levő változása alkalmából. De tevedésen alapult, — mely onnan eredt, hogy Kaposváron sem volt az ezrednek zenéje) — mert a zenekar Boszniából visszatér hozzánk, és így nines mit búslní.

— **Az új pénzek.** Ausztriában az új nikkal és ezüst pénzeket a jövő hónap elsején becsájják forgalomba.

— **Uj gyermek-menhely.** A szigeti város részére felállítatni szándékolt gyermekmenhely terve és költségvetése elkészült s az a hétfői közgyűlés elé terjesztetik. A költség közel 14 ezer frtot tesz ki, de a közgyűlés, mely elvben az intézmény létesítését már elfogadta, azt bizonyára készségesen meg fogja szavazni s ezzel humanistikus irányu intézményeinket ismét gyarapítani fogja.

— **Beszámoló beszédet** tartott Vajay István orsz. képviselő e hó 9-én

inkább a pénzszerezésre gondolnak, mintsem az ilyen dolgokra, melyek szerintök »nem szükségesek«.

Van azonban a kantonnak két hatalmas szvendelye: az absinthe és a kívándorlás.

Bennszülött mást nem iszik, mint absinthe-ot, a mi pedig a mi magyar gyomrunknak épenségrel megemészthetetlen ital De hát »De gustibus ...«

A kívándorlás is széles körben elharpódzott mánia és ebben a kantonbeliek megegyeznek a mi tótoceksáinkkal, csakhogy itt ezt a mesterséget sokkal célirányosabban üzik, mert a svájci nép először dolgos, másodsor pedig, ha megunya a dolgot, vagy megszedi magát, szépen visszajön és lesz belőle földbirtokos.

Különbén ugy a vaudois, mint a vaudoise nagyon szereti a pays-ét (értsed a kantont, melynek német neve Waadtland.)

Égész kis államot képez a Canton de Vaud a másik kis államban, melynek neve Svájce, és ha az ember egy benszülöttől kérdi, hogy mely országba való, nem azt feleli, hogy: je suis un Suisse, hanem un Vaudois.

Egerághon és Szalántán. Az összesereglett nép nem lévén szokva ily megtiszteltetéshez, mindkét helyen nagy örömmel és lelkesedéssel fogadta képviselőjét, volt bandérium, fehérbe öltözött leánykák általi virágcsórás, mozsárdurrogatás. A képviselő úr foglalkozott beszédében a politikai pártok működésével, a valutával és annak révén ismertette az új pénzt, a beszéd oroszlánrésze azonban a polgári házasság kérdésére vonatkozott, mely leghasznosabb thema is — félrevezetetéshez. Egyébből bajum történt, de ez aztán elég baj is.

— **Vasuti áruszállítási ügy.** Az új vasuti üzletszabályzat 58 §. 5. pontja értelmében a vasutak megkövetelhetik, hogy a darabárakra a feladó által a rendeltetési állomás is feljegyeztessék. Az új üzletszabályzat életbe lépése után jó ideig a m. kir. államvasutak igazgatósága nem élt a joggal s az árak minden nehézség nélkül, mint azelőtt, felvették a vasuti feladási pénztáraknál. A vasuti forgalmi eszközök igénybevételére utalt közönségnek azonban egyszerre sajnosan kellett tapasztalnia, hogy arii tömegesen utasítatnak vissza, a mi egyfelől a különben is szűk pécsi pályávaron nagymérvű forgalmi zavart idézett elő, másfelől pedig az egyeseknek az áru vissza — és újra a pályávarra való szállítása folytán anyagi és időbeli veszteséget okozott. A szállító közönség nem tudta magának megmagyarázni ezen váratlan s minden előleges értesítés nélkül fogantatva vett intézkedést s nem csodálható azon visszatérés, melyet az nemcsak városunkban, hanem országsszerte szűlt. Mint a pécsi kereskedelmi és iparkamarától értesülünk, a m. kir. államvasutak igazgatósága maga is belátta ezen méltánytalan eljárásnak tarthatatlanságát, s folyó évi április hó 6-án kibocsátott értesítésében utasította a teherfeladási pénztárakat, hogy darabárukat a belföldi forgalomban a rendeltetési állomás feljegyzése nélkül is fogadjanak el. — a nemzetközi forgalmat illetőleg pedig a legnagyobb kímélettel járjanak el a szállító közönség irányában.

— **Felhívás a kereskedőkhöz és kereskedelmi alkalmazottakhoz!** Minden kereskedelmi és ipari alkalmazott az 1891. X. t. c. 2. és 3. §-a szerint betegség esetére magát biztosítani köteles s az 1891. XIV. t. c. alapján szervezett betegsegélyező pénztárba belépni tartozik. A Pécsi kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyező pénztárának alapszabályai a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által f. é. 8837. sz. a kelt leirattal az 1891. XIV. t. c. 73. §-a alapján jóváhagyattak. Ezen magas rendelkezés alapján a f. é. április 10-én tartott ideiglenes igazgatósági ülés pénztárunk megalakulását kimondotta s mai napon a Pécsi kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyező pénztárának működését megkezdette. Felhívatunk tehát a Pécs sz. kir. város területén lakó összes kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak (segédök, tanoncok, gyakornokok), hogy belépési bejelentéseiket, melyre az 1891. XIV. t. c. szerint kötelezve vannak, pénztárunknál jóváhagyott alapszabályaink 9 §-a értelmében mai naptól számított 10 nap alatt az ide eset-til mintalapot felhasználásával megtenni sziveskedjenek. A pénztár irodája a kereskedelmi önképző egylet helyiségében (Siklósi-utca 1. sz., emelet) van. Hivatalos órák naponta este 7 órától 9 ig. Pécsen, 1893. április 12-én. Az ideiglenes igazgatóság.

— **Az olasz bor Magyarországon.** Az országos gazdasági egyesület közgazdasági szakosztálya a napokban tárgyalta a kereskedelmi csarnok két feliratát, melyet a földmivelésügyi miniszter véleményadás végett küldött meg az egyesületnek. Az egyik feliratban a csarnok

az olasz borbehozatal megkönnyítését kéri, hogy a behozott bor magyar borokkal házastva újra kivitessek a külföldre. A szakosztály többek felszólalása után határozottan ellenzi a csarnok szándékát, nemcsak az indokaiiban foglaltak miatt, de azért is, mert az ilyen borházastással előállított borok kivitele teljesen tönkre tenné a magyar borkivitel s többet ártana a bortermelőnek, mint a filoxera. Továbbá azt kéri a csarnok, hogy a miniszter ne engedje meg, hogy az olasz kormány Budapesten mintaraktárakat szervezzen. Ezt sem helyesli a szakosztály, sőt inkább kívánatosnak tartja, hogy így az olasz borok olasz cég alatt terjesztessenek s különben sem lehetséges az ily intézkedés a kereskedelmi szerződések kölesönossége miatt, mert ily esetben a mi külföldi mintaraktáraink is hasonló elbánásban részesülhetnének.

— **A szinkörből.** A hűvös esték még mindig sokakat visszatartanak a színház látogatásától, amiért igazán kár mert a jobbnál-jobb előadások, melyeket egymás után örömmel regisztrálunk, telt házak érdemelnének. Kedd- és Hétfőn (Hoffmann Meséi) elevenítették föl, összevágó jó előadásban Sz. Nagy Imre (Hoffmann) Kallay Lujza (Miklós) Polgár Sándor (Lindorf) Follinusz Aurél (Cochenille) Kocsis Etele (Olympia) Kallós Róza (Muzsa) Deszéry Gyula (Spalanzi) egyaránt jelesek voltak. Elismeréssel kell szólnunk Körmeny Creszpel-jéről is, mint jó alakításról. — Szerdán ifj. Dumas-nak Kaméliás hölgye adatait, a cím - szerepben R. Balog Etelel, aki ez este fényes bizonyítékát adta tehetségének és művészi adományozottságának. A közönség elragadtatással hallgatta és nézte a kedves művésznőt, ki mintha csak e szerepre született volna. Mely érteke, oadaadás, szenvedély sugárzott ki játékából és a hű alakítás megkapóan domborította ki a mesteri darab öröksépségű részleteit. — Armand szerepében Pethes jól megállta helyét és bár játékába itt-ott több érzelmét és melegséget vehyithetett volna, főbb jelenetei sikerültek és kitéréseiben drámai erő nyilvánult. Egyáltalában: az egész előadás művészi színvonalon állott, a mellékszereplők összevágó játéka mi kifogásolni valót sem hagyott. Ki kell emelnünk mégis Balla Kálmán Gastonját Nicheette szerepében Polgárné lépett föl, kit teljesen kezdő léteire is szívesen látunk a színpadon. Kivanunk neki kitartást és sikert. — Csütörtökön a Bolondok háza böhözat ismételtett meg, kevés közönség előtt, de annál nagyobb hatással. Deszéry mint Ormay halás szerepében önmagát multa föl, Follinusz (Csipkés) Kőmivesné (Bajlaci) Zombori Ilona (Kardosné) és általában mindannyian excelláltak e jóízű lohoságban, melyet kár, hogy többen nem néztek végig. — Az eddigi előadások után csak gratulálhatunk Somogyinak tarsulatához, melylyel bizonyára szép erkölcsi és anyagi sikereket fog elerni.

— **A pécsi kereskedelmi és iparkamara közleményei.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak 6855 sz. a kelt leirata értelmében értesítettnek az érdekelt körök, hogy magyarországi kereskedői házak utazói, kik minták nélkül vagy mintákkal Svájcba megrendelések gyűjtése végett megjelennek, igazolványt tartoznak váltani. Ezen igazolványok oly hazai kereskedői házak utazói részére, kik Svájcban csupán kereskedőket és iparosokat keresnek fel, díjtalanul, — egyéb utazók részére évi 150 fre, s félévi 100 fre fizetése mellett adtnak ki. Ilyen igazolvány több utazó részére is kiállítható, de csupán egy által használható. Ugyanazon miniszteriumnak 14576 sz.

leirata szerint, tekintettel a Franciaország és Svajc közt fennálló vámháborúra a gabonát és magvakat kivéve minden áruhoz, mely hazánkól Svájcba kivitetik, — származási bizonyítványt kell mellékelni, mely bizonyítványok a kereskedelmi és iparkamaránál megszerezhetők. Kapcsolatban ezzel tudomásra hozatik az export cégeknek, hogy azon cikkek neveit és mennyiségét feltüntető statisztikai kimutatások, melyek tekintetében Svajc bevitelre van utalva s hazánkól oda előnyösen szállíthatók, a kereskedelmi és iparkamaránál betekinthők.

— **A kolera gyógyítás.** Phavkin orosz tudós hosszas, beható tanulmányok és kísérletezés után állítottaag olyan oltóanyagot talált fel, mely az eddigi állapotokon tett próbák szerint a kolera gyilkos bacillusait artalmatlanokká teszi. Az orosz tudós találmányát most ki akarja próbálni s azért Indiába utazott, hogy ott emberekben is megpróbálja oltóanyagának hatását. Az orosz birodalom orvostudósai nagy érdeklődéssel néznek Phavkin indiai expedíciójának eredményei elé.

— **Expressz-levelek.** A kereskedelmi miniszter a postai expressz-kézbesítések és az érte járó díjaknak szabályozására rendeletet bocsátott ki, mely április 15-én lép életbe. A rendelet intézkedéseit a következőkben közöljük: »Az expressz-leveleknek csak a soron kívüli kézbesítésben van előnyük a közönséges küldeményekkel szemben. Az expressz-megjelölés nemcsak levelekre, hanem postautalványokra, csomagokra, pénzes levelekre, sőt utánvétes küldeményekre is használható, még pedig nemcsak az ország határain belül, hanem a legtöbb külföldi állammal való összeköttetésben is. Az expressz-leveleket kiváló tüzetességgel kell címezni és azonkívül a borítékra is azok expressz-jellege szembetűnőleg feljegyzendő. Az expressz-díj csomagokért darabonként 25 kr. levelekért 15 kr. Elégtelen frankirozás esetén a pósthivatalt a leveleket megjelölésük dacára sem tekintik expresszeknek. Az expressz-leveleket postai küldeményeként kivétel nélkül a házhoz kézbesítik, minden egyéb postai expressz-küldeményről (postautalvány, csomag, pénzeslevél) a címzett csak azvizot kap sürögösen kézbesítve. A külkerületbe való kézbesítés esetén a címzett tartozik a küldőne tényleges költségeit megtéríteni, levonva ebből a belyegeken lerőtt expressz-díjat a tényleges költség kilométerenkint nappal 6 kr.-ban, éjjel 8 kr.-ban van megállapítva; ezen pótdíj befizetésének megtagadása esetén a küldőne a küldemény visszavisszi a hivatába. Minden expressz-küldemény kézbesítése csak egyszer történik meg s ha ez sikertelen maradt, küldeményt többé nem tekintik expressznek.

— **Columbus tojása.** A nagyvilág-felfedező a fellazadt hajósokat a monda szerint bizalomra és kitartásra buzdította a tojással felvetett talány által. Ugyaníly szolgálót teend a legutóbbi időkben forgalomba jött elmés találmány a cimbalom játszókna, mert hivatta van a cimbalmozók remét a cimbalom verőfejek gyaptozását megszüntetni. A Columbus-név alatt szabadalmazott verőfejek, selyemből alakultak és egy nemez kombinációból készülnek. — A Columbus verőfejek a verőre egyszerűen rábuzandók és használatuk által a cimbalom hangja esengőbb és erősebb lesz, miután a gyapot tömpítő hatása és a czerna kopogása el van kerülve. A Columbus-gubók elpusztíthatatlanok, mert esetleges kopás után a gubót egy keveset forgatva a játszó mindig új verőfejet nyer. A felette praktikus és a cimbalom játékosokra korszakalkotó találmány Sternberg Ármán és Testvére budapesti hangszergyáros céget dicseri feltalálójának.

A színhelyi nagybizottság eszlörtök d. u. tartott ülésén Kardos Kálmán főispán az ülést megnyitván bemutatva a leérkezett tervekét és fölhiatta Aidinger János porgármestert, hogy nyújtsa a létesítésre vonatkozólag kimerítő áttekintést. Miután Munzhardt Géza főmérnök ismertette a terveket és költségvetésen tett változásokat, melyek a célszerűségi szempontoknak felelnek meg és szükségtelennek nyilvánította a költséges vastözetet és a hozzá intézett kérdésre tudatta, hogy az új színházban 689 ülőhely lesz (amit mi rendkívül kevésnek tartunk és meggyőződésünk szerint minden lehető el kell követni, hogy az ülőhelyek száma szaporíttassék.) apolgármester nagyérdeklő jelentést tett a szükséges költségekről és azok fedezéséről. A színház összes költségei 251,305 frt 33 krral vannak tervezve. Ebből ki van már fizetve 4000 frt, megtakarítható 10000 frt, a szükséglet tehát 214,305 frt 33 kr. A város már most rendelkezik e célra különféle címeken 98628 frt 62 krral, biztosítva van még 18000 frt és így a lefedendő hiány 100000 frt. A polgármester szerint az építéshez már most is hozzá foghatunk, mert az építési munkalatkért ez évben csupán 82,245 frt lesz kifizetendő, a készpénz-készletünk pedig annál jóval több. A hiányzó 100000 frtból födozetet találunk még a fennmaradó telek árából és a pálinka jogból 50000 frtra és így a színházra kell még 50000 frt, melyet a város már évekkal ezelőtt megszavazott. A polgármester tanácsolja, hogy a minster utólagos jóváhagyása reményében kezdjük meg az építést, a 100000 frt kölcsön pedig vétesek föl egy helybeli pénzintézetből, mit annál könnyebben megszavazhatunk, mert ez összeg fedezete biztos és annak törlesztése a szegény adózó népre egy krajcár újabb terhet sem fog róni, ami nagyon elismerésre méltó eredmény.

Halálozás. Nagyajtai Nagyajtay Antal Baranyavármegye nyug. főleveletárnoka f. évi április hó 13-an esti 1/2 6 órakor, hosszas betegség után, életének 73-ik. évében elhunyt. A boldogutnak hűt tetemei folyó évi április hó 15-en délután 1/2 6 órakor fognak Nagy-Flórián-utca 14. számú halottas házban beszenteltetni és onnan a budai külvárosi kocsirkerti kápolnába ideiglenesen elhelyeztetni. — Kohárits Matild, Kohárits N. János kis leánya meghalt f. hó 24-en életének 5-ik évében.

Színházi műsor. Szombat 15-ikén Madarasz (Operette). Vasárnap 16-ikén Pröba házasság énekes életkép. Hétfő 17-ikén ugyanaz. Kedd 18-an Pezsgő (új vígjáték). Szerda 19-en Trónkereső (eredeti tragoedia) Csütörtök 20-an Szegény Jonathan (operette). Péntek 21-en Gauthier Margit (színmű).

Kikelet A főváros nyilvános terei ismét ünneplőt öltöttek, még pedig ezuttal újszerűt. A minden tekintetben haladás embere, Ilsemann főkertész e tavaszon jáczint és tulipánokkal ültette be az Erzsébetter és a többi terek virágrondelláit és a hagymásnövények most készülnek fejteni megragadó színompaju virányukat, mely virány csakugyan diéséri mestereit, egy a főkertészt, valamint a Mauthner magkereskedő céget, e szép virágu hagymák szállítóját. A csoportokat hatalmas keretként gyönyörű bürsónyszerű fűde-zöld pázsit övezi melynek magvát valamint eddig 15 éven át, ugy ez évben szintén a birneves Mauthner Ödön cég szállította, mely cég ezirányban is utólrhetlent nyújt.

A ki sokat beszél vagy énekel, hosszú életű lesz. Ezt fejtegeti egy kölni orvos egyik német orvosi lapban és példákat is idéz állítása bizonyítására. Cuvier francia természettudós pl. ifjúkorában tüdőgyulladásban szenvedett. A mint tanárrá lett, s ennek következtében hangját

meg kellett erőltetnie, egészsége helyre állt. Brown angol bölcész nyilvános fölolvások által sok éven át megakadályozta a tüdővész kifejlődését, melyre hajlandósága volt. A hangos beszéd valószínűleg hozzájárul ahhoz, hogy a lelkeskedő rendszeren nagy kort érnek el. Az ének is nagyon jó megerősítés és a legjobb szer arra nézve, hogy a fiatalok mentek maradjanak a mellbajoktól, mert erős lélegzésre kényszeríti és a vérkeringést a tüdőben fokozza. A kiváló énekesek és énekesnők nagy része, a kik egészségüket gondatlan életmód által nem ásták alá, hosszú életű volt. A mell legjobb erősítő szere a beszéd és ének mellett — a vidám kacaj. Mindez persze főként a még teljesen egészséges mellre vonatkozik.

Vegyes hírek.

Szakonyi József, N.-Kanizsa város rendőrfőkapitánya meghalt 5-én. 73-ik évében. — Nyáry Ferenc pusztai kápolnai ispánt gróf Apponyi Géza palfai uradalmába kasznárrá léptette elő. — Erhardt József szárazdi jegyző állásáról lemondott. — Lowy Adolf nagykanizsai gabonakereskedő eljegyezte Meller Rózka a-t Sopronból. — Svastics Géza trszéki jegyző állásáról leköszönvén, Letenyén ügyvédi irodát nyitott, illetőleg átvette Malits János ügyvédi irodáját.

Gabona-arak.

	őszi	frt	kr.	frt	kr.
Buza	(tavaszi)	—	—	—	—
	(új)	6	70	6	50
Kétszeres	(ó)	—	—	—	—
	(új)	—	—	—	—
Rozs	(ó)	—	—	—	—
	(új)	5	60	5	50
Árpa	(őszi)	—	—	—	—
	(tavaszi)	5	10	5	—
Zab	(őszi)	—	—	—	—
	(tavaszi)	5	70	5	60
Bükköny	(új)	5	60	5	30
	mm.	—	—	—	—
Repce	mm.	4	70	4	50
Kukorica	mm.	2	20	2	—
Széna	mm.	1	20	—	—
Szalma	mm.	—	—	—	—

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FEILER MIHÁLY.

Nyom. Feiler Mihálynál (lyceumi nyomda) Pécselt.

! Ujdonság! a párisi és londoni hölgyek körében divatos illatszert!

Mindeket illatszert, mint különös ujdonságokat ajánlom az **Essence concentrée Damara**-t, melynél az odeur rendkívül kedves bouquet-képez és az **Essence concentrée Cololina**-orchidee-ből nyerve, általam preparálva hathatós, kellemes illattal.

Favorita Bouquet
Lobelia Bouquet
Mirabilis Bouquet
Lilas d'Espagne

csodálatos illatok.

Damara, szappana 60 kr.
Damara, arcpa 2 frt 50 kr.
Damara, mosdóvíze 1 frt 30 kr.

E különlegességek finomság, illat, minőség és kiállítás tekintetében messé fölülmulnak minden más hasonló gyártmány.

ANATHERIN SZÁJ- ÉS FOG-VIZ.
Dr. Popp J. G.-től es. és kir. osztr.-magy. és görög. kir. udv. fogorvos **Becsben, I. Bognergasse 2.**

Gyökéres gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szintén a száájüreg és a foghús mindennemű betegsége ellen. Megkönnyebbíti a gyermekek fogzását s nélkülözhetetlen az ásványvegyek használatánál. Jónak bizonyult 5hőlevegő víz az idült torokbajoknál és a roncsoló toroklónál **1 nagy palack 1 frt 40 kr.**

Dr. Popp növényi fogpor a fogakat vaktó fehéreké teszi anélkül, hogy azok ártalmára volna. Ára dobozonként 63 kr.

Dr. Popp Anatherin fogpaszta a fogak tisztítása és épen tartására, a kellemetlen büz és a fogkő elárítására. Ára üvegscelenczékben 70 kr.

Dr. Popp fogólm igen gyakori s legbiztosabb szer a lyukas fogaknak önölmozására. Ára dobozonként 1 frt.

Popp-féle növényszappan Már 18 éve a legnagyobb sikerrel használva mindennemű bőrküteg, különösen a bőrvizsüket, sümör, korsz. fej és szákkal korpa, fagydag, lábizzadás és varak ellen. Ára 30 kr.

DR. POPP J. G.
 osztr. magy. es. és k. és gör. k. udv. szállító Bécs, I. kerület Bognergasse 2. Kaphathó **Pécselt:** Sipőcz István, Göbel Kálmán, Erveth János és Zsiga László gyógyszerlárában, Alt és Böhni, Pacher Ede, Lang H. és Fia, Reinfeld A., Pfeffermann és Schön, Raab G. üzletében. **Pécsváradon** Dvorszky B. **Szigetváron** Salamón I. és Visy S. **Sztőlörincen** Szilágyi G. **Mohácson** Luizer V. s Szendrey S. **N.-Bólyon** Eöry L. **Mágoacson** Szép G. **Dombóváron** Szallós I. **Bátaszéken** dr. St. urcsky L. **Siklóson** Petrach S. **Vilányban** Csahó G. **Nádasdon** Mesterházy A. gyógyszerlárában, valamint Magyarországon minden gyógyszerlárában, illatszertésznél, dromgustánál és finomabb üzletben és

Dr. POPP J. G.
 es. és kir. és gör. kir. udv. fogorvos és udv. szállítónál Bécs, I. Bognergasse 2.

Igen fontos talál-mány!

„Columbus”-czimbalomverőfej.

A „Columbus”-czimbalomverőfej
 A „Columbus”-czimbalomverőfej
 A „Columbus”-czimbalomverőfej
 A „Columbus”-czimbalomverőfej
 A „Columbus”-czimbalomverőfej
 A „Columbus”-czimbalomverőfej
 A „Columbus”-czimbalomverőfej
 A „Columbus”-czimbalomverőfej

az époly fáradtságos, mint alaktalan pamutozást és ezernézet feleslegessé teszi, a mennyiben egyszerűen reáhuandó a verőpálczára, melyről mindenkor le is húzható; a legfinomabb nemezből készül, a verőpálczákra rástimul és tetszetős selyemgubó alakú; megszünteti a pamutozat 'ompitő hatását s a kellemetlen kopogás helyét, kellemes csengő hangokat nyerünk; sohasem pusztul el, miután esetleges kopás után egy kevésse forgatva, ismét új verőfejet pótol; ára a verőpálczák minőségére szerint: 2.—, 2.50; 3. és 3.50. Küllő a „Columbus”-fejek parja 1 frt. feltalálója a **STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE** cég, csász. és kir. kiz. szabadalmazott hangszer-ipar, **Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. sz.**

ezeljárásáról a következő szaktekintélyek elismerő nyilatkozatait tanuskodnak:

Allaga Géza Késmárky Árpád Fejér Gyula
 cimbalom-tanár, a m. kir. opera- cimbalom-művész, a Magyar cimbalom-művész, a magy. kir. ház tagja, zeneiskola tanára, zene-akadémia tagja

Kaszner Károly **Banda Marol fia Edu**
 cimbalom-művész. cimbalom-zenész.

Csinos minták magánmegrendelések ingyen és bérmentve.

Gazdag tartalmu **mintakönyvek**, mirők még eddig soha sem, **szabóknak** bérmentve lenül küldtetek.

Nem adok semmi **engedményt** 2/3 vagy 3/4 frt méter-árból, sem **ajándékot** nem adok sz bókna, mint azt a versenytársak teszik, hanem **szabott és netto árakat** adok, hogy minden **magánvevő** jól és olcsón vásárolhasson. Úgyanazért kérem, hogy megrendeléseknél csak az én **mintakönyveimet** kérjék.

Övünkodjunk a versenytársak árengedményeket tartalmazó leveleivel.

Öltöny-szövetek:

Peruvien és daseing a clerus részére, rendelészerinti szövetek **tisztviselői egyenruhák, veteránok, tüzoltők, tornászok, livreék** számára. **Posztók billard és játszó asztalokra, kosihuzatok loden** (vízmentes is), **vadászruhának, mosó szövetek utazó-plaidék** 4 frittől 14 frittig. Aki árát megérő, jó, tartos, tiszta gyapjú posztórukat és nem olcsó rongyokat akar venni, melyek alig állják a szabó-cézárnát, az forduljon

Stikarofszky Janoshoz Brünben (az osztrák Manchesterben.)

Kinek a legnagyobb posztógyári raktára van 1/2 millió forint értékben.

Hogy gyáram nagy... versenylképességét kimutassam, kijelentem, hogy kezeimben összpontosítom a **legnagyobb posztókvitele, kammgarn-gyártása, szabókelekek és nagy könyvkötészet**, mind saját céljaimra. Hogy erről mindenké meggyőződhessek, a n. é. közönséget meghívom, hogy alkalommal tekintse meg **áruházamat**, melyben 150 alkalomozott van. — **Szállítás oszupán átvévet mellett!** Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, francia és angol nyelvein.

Stiller József
Budapest.

Gyár- és iroda:
nagy-diófa-u. 13.

Stiller József es. és kir. sz. jég-szelekrények gyára Budapeston

ajánlja elismerel. törv. védett legjobb szerkezetű és különlelt hűtő-észtükeleket sör, vaj, víz, nyers hus hűtésére, ételhűtőket hűtő szakszégekre, tagyialat készülőkeket és fagyialat rezervóirokat, bormérés berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető csapozat.

Bécs, 1874. Erdem-érem. Bpest, 1883. Nagydíszokl. Zágráb, 1891. Díszoklevél. Eszék, 1889. Díszoklevél. N.-Palánkán, 1887. Ar-ér.

Csik József

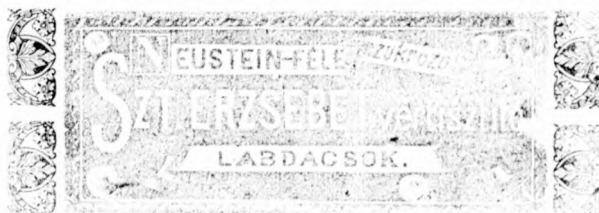
es. és kir. kizárólag szabadalm.

I. szerémi portl.-cement és vízhatlan mészgyár Bocsiban.

Központi iroda és raktár: Bpsten, V, Endolf-rakpart 8. ajánlja a t. építész és építmester urak, építkezési vállalatok, föld-birtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a nagyérdemű építő közön ég le sa figyeimébe s jut gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszt, melyek mindenkor egyenlő fő minőségben szállítatnak. — Árjegyzékek s magarázatok kívánatra készséggel megküldetnek.

Páris, 1867. Bronz-érem. Kecskemé, 1872. ezüst-ér. Uj-dék, 1875. Arany-érem. Szeged, 1875. Erdem-érem.

Minden hasonló készítőnyelkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacskokat, melyek mentesek minden **ártalmas anyagtól** s a legnagyobb emésztőnyel használtatnak az állati szervek beleszennyeleményében, melyek és vértiszítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és amellett egészen ártatlan, aho

székrekedéseket

a legfőbb betegségeknek a biztos forrását olvasni és elkerülni alkaja. Még a leggyermek is szenved veszik. Ezen labdacskok dr. Pitha ur. tanácsától igen megismertető bizonyítványtal lettek kitalálva. Egy labdacsk tartalmazó doboz 15 kr., egy tengeri doboz 12 labdacsk) ára csak 1 frt u. e.

Óvas! Minden doboza melyen a cég: gyógyszerár szim hely. Leopold-nem áll és hátsó oldalán védjegyünkkel nem fordj. házműtény, melynek megvételétől a közönség óvatik. Izzán kell figyelni, hogy ne rossz s nemcsak semmi eredményt el nem mutatható, de epéséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határoztlan **Neustein-féle Erzsébet-labdacsok**at kell keresni és ezek a borítékban és használati utasításon az itli vízthető aláírással vannak ellátva.

Hauptniederlage in **Wien:** Apotheke szim heit, Leopold's des Ph. Neustein Inerstadt, Ecke der Planken u. Spingelgasse, Hauptniederlage in **Fünfkirchen** Apotheke S. St. Gez. L. Zsig und bei die Baranbanen. in **B.-Sollva** P. Újvá.

THURN EMIL ÉS TÁRSA

óraműves és ékszerész

Pécsett, Király-utca 1. sz., a Központi Takarékpénztár épületében.

Legszébb és legnagyobb választék arany és ezüst zseborákból, gyári áraikon.

Finom arany női remontoir órák, csinos kivitelben 15 frittől 150 frittig.
Arany uri remontoir órák 28 frittől 300 frittig.
Egy ezüst remontoir henger óra 7 frt 50 krtól feljebb.
Egy ezüst remontoir óra kettős-köpennyel 9 frittől feljebb.
Egy ezüst női remontoir óra finom szerkezettel 8 frittől feljebb.
Egy ezüst toulá remontoir óra kettős-köpennyel 16 frittől feljebb.
Egy pontosan járó nickel óra 4 frt 50 krtól feljebb.
Egy finom ezüst óra-láncz 2 frt 30 krtól 18 frittig.
Egy amerikai ébresztő-óra 2 frittől 14 frittig.

Alkalmi ajándékok, legérdekesebb és értékű ékszernek nagy választékban, gyári áraikon.

Egy csinos és finom arany brilláns gyűrű 12 frittől feljebb.
Egy csinos arany uri óraláncz 12 frittől feljebb.
Egy csinos arany női óraláncz 5 frt 80 krtól feljebb.
Egy finom arany karkötő 6 frittől feljebb.
Egy finom arany uri gyűrű 5 frittől feljebb.
Egy finom arany női gyűrű 2 frt 50 krtól feljebb.
Egy finom arany jegygyűrű 2 frittől 25 frittig.
Egy finom arany vagy ezüst velencei nyakláncz 1 frt 80 krtól feljebb.
Egy finom arany kereszt 1 frt 20 krtól feljebb.

Finom inga órák, csinos diófa szekrényben 7 frittől 120 frittig.

Egy finom arany zomancozott párisi amulet 2 frittől feljebb.
Egy pár finom arany fülbevaló 1 frt 50 krtól feljebb.
Egy finom nyakkenő tű 1 frt 30 krtól feljebb.
Egy finom ezüst karkötő 1 frt 30 krtól feljebb.

A nagyérdemű közönség becses figyelmét ezen árjegyzékre és pártfogását kérve, maradtunk kiváló tisztelettel

Thurn Emil és Társa.

Mindennemű órák javítása 80 krtól feljebb, jótállás mellett.

Ékszernek javítása a leggyorsabban és olcsó áron eszközöltetik.

Régi törött arany- és ezüst-tárgyak vagy órák a legnagyobb áron becséreltetnek.

== 5 évi jótállás. ==

Az ékszernek a m. kir. főfémjelző hivatal által jelezve vannak és a tárgyak valódiságáért jótállunk.

FÖLHÍVÁS

Az új évnegyed közeledtével tisztelettel fordulunk Pécs sz. kir. város és Baranyavármegye nagy közönségéhez, kérve lapunk támogatását.

Tizenkettedik éve, hogy pályafutásunkat megkezdttük. Tizenkettedik éve, hogy a közügyeket szolgáljuk, önzetlenül, céltudatosan, kitartással, egy jobb jövő reményében.

Mint a közélet szerény napszámosa, 12 évi működésünk alatt sohasem kerestük a reklámot, de hivatásunk kiszabott keretében megmaradva a fő'tünés vágya nélkül komolyan teljesítettük munkánkat, úgy, amint az szerény tehetségünktől és erőnktől telt, a meggyőződés tiszta fegyvereivel az igazságért küzdve, az elveket nézve és nem az embereket, a pártkötelékeken felülemelkedve.

Tizenkét évi működésünk alatt nem az volt célunk, hogy érdektársakat gyűjtsünk magunk köré, hanem hogy meggyőződésünkhöz elveinkhez hívek maradvá szolgálhassuk a közügyeket, nem nézve, hogy az ezért vívott harcban kik követnek és kik maradnak el tőlünk.

Miként a múltban, úgy fogunk eljárni a jövőben is és míg egy részről mindent el fogunk követni lapunk emelésére, másrészt hisszük, hogy városunk és megyénk értelmisége nem fogja tőlünk megtagadni támogatását, melyre ezennel tisztelettel mindenkit tőle telhetőleg fölkerünk.

Lapunk hetenként kétszer, szardán és szombaton jelenik meg, díszes kiállítású, illusztrált mellekletekkel. Előfizetési díj: negyedévre 2 frt. Kőrjegyzőknek, tanítóknak 1 frt 50 kr.

A „Pécs“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

5150. szám. alisp. 1893.

4392.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Baranyavármegye árvaházánál: 1) 3265 frt 61 krral előirányzott **vizvezetési** munkálatok; 2) 3957 frt 33 krral előirányzott **vasrácskerítés** felállítási munkálatok; 3) 546 frt 94 krral előirányzott **járdakövezet** lerakási munkálatok biztosítása iránt f. évi **ápril hó 21-én d. e. 9 órakor** hivatalos helyiségben **verseny tárgyalást** tartok.

Felhivom a vállalkozni óhajtókat, hogy 50 kros bélyeggel ellátandó, sajátkezűleg aláírt ajánlataikat külön-külön fenti 3 rendbeli munkálatokra az ajánlott árkülönbözetnek százalékokban való kifejezése mellett és az ajánlott összeg 10 százalékának megfelelő készpénz, vagy elfogadható értékpapir óvadékkal felszerelve, öt pecséttel lezárt borítékban legkésőbb a verseny tárgyalás kezdetéig Koszits Kámill vármegyei I. aljegyzőnél (I. emelet 9. számú ajtó) nyújtsák be, hol is a vonatkozó műszaki iratok és feltételek a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Pécssett, 1893. évi: ápril hó 13-án.

Szily László
Baranyavármegye alispánja.

4560. sz. alisp. 893

4393

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A mohács-pécsváradai törvényhatósági közút **Fazekas-Boda** község batárában levő szakaszán: 1) **4804 frt 44 krral** előirányzott 7803 új útépítési munkálatoknak; 2) ugyanott két darab vasfelszerkezeti híd **2154 frt 72 krral** előirányzott építési munkálatainak biztosítása iránt f. évi **ápril hó 21-én d. e. 10 órakor** hivatalos helyiségben **verseny tárgyalást** tartok.

Felhivom vállalkozni óhajtókat, hogy az útépítési és hidépítési munkálatokra vonatkozó 50 kros bélyeggel ellátandó sajátkezűleg aláírt külön-külön ajánlataikat az ajánlati árkülönbözetnek százalékokban való kifejezése mellett és az ajánlott összeg 10 százalékának megfelelő készpénz vagy elfogadható értékpapir óvadékkal felszerelve, öt pecséttel lezárt borítékban legkésőbb a verseny tárgyalás kezdetéig Koszits Kámill vármegyei I. aljegyzőnél (I. em. 9. sz. ajtó) nyújtsák be.

A munkálatokra vonatkozó műszaki iratok és feltételek a Baranyavármegyei kir. államépítészeti hivatalnál (Pécs, siklósi országút 52. sz.) a hivatalos órákban betekintheők.

Pécssett, 1893. évi ápril hó 7-én.

Szily László Baranyavármegye alispánja.

40 év óta a legtöbb istállóban használatban, **étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint tehéneknél a tej javítása s a tejelőképeség fokozása** céljából.

Kwizda-féle

korneuburgi marhatáppor

lovak szarvasmarha és juhok számára. Egy dobozzal 70 kr., fél dobozzal 35 kr.

Kapható Ausztria-Magyarország gyártártaiban és droguistáinál

Fő letét **Kwizda Ferenc János**

osztrák cs. és k. és román kir. udv. szállító ker. gyógy z. **Korneuburgban**, Bécs mellett.

Fessék a mellékelt védjegyre ügyelni s a vétnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle
korneuburgi marha-táppor.

Rendkívül nagy választékban kapható: előrajzolt, kezdett és készen himzett

kézimunkák,

nemkülönbén himző-anyagok nagyban és kicsinyben

BÉRGZI D. SÁNDOR

kézimunka-gyárosnál

Budapest, király-utca 4-ik szám.

Képes árjegyzékek bérmentve és ingyen.

Válódó mosó-selyem jótállás mellett 12 matringonként 30 kr. 4389.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázólo szer puha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr., 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Eizer Jánosné Pécs.

4360

Cs. és kir. szab. osztr.

PHÖNIX

biztosító társaság.

(Alapított 1860-ban)

Jutányos jégbiztosítás.

Társaságunk mint minden évben, úgy most is a lehető legnagyobb előnyökben részesíti feleit. Netaláni károk gyorsan, méltányosan és igazságosan számitatnak fel és fizettetnek ki.

Bővebb felvilágosításokat készségesen ad és nyomatványokkal díjmentesen szolgál tisztelettel alóírott, valamint minden községben létező ügynökkéink.

A cs. és kir. szab. osztr.

PHÖNIX biztosító társaság
tűügynöksége Pécsen.

A meghülés által keletkezett betegségek legnagyobb része nagyon könnyen volna megelőzhető alkalmas háziszerek azonnali alkalmazása által. A Horgony-Pain-Expeller így esetekben a

legjobb bedörzsölés.

Hasonló jó eredménnyel használható csúsz, köszvény és tagszokgatás, valamint fejfajás, hátfájáldalmak, csípő-fájáldalmak stb. ellen és napjaink minden háztartásban készletben van. Ezen szer 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben majdnem minden gyógyszer-tartóban kapható. Minthogy értéktelen utanzatok is léteznek, kifejezetten

a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller kerendő.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek föl a kiadóhivatalban Lyceumi nyomda.

353. sz./1893.

Árverési hirdetmény.

A pécsváradi m. kir. közalapítványi gazdasági kerületi felügyelőség részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a pécsváradi egyetem alap tulajdonát képező, Baranyavármegye **Monyoród község** határában fekvő monyoródi **csárda épület és hozzátartozó** 2⁶⁴⁸/₁₆₀₀ hold kiterjedésű földnek örökáron való eladása iránt, a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Ministerium jóváhagyásának fentartásával zárt írásbeli ajánlattal egybekötött szóbeli nyilvános árverés

1893-ik évi május hó 29-én délelőtt 10 órakor,

a kerületi felügyelőség hivatalos helyiségében Pécsváradon fog megtartatni.

Ugyanott betekintheők a délelőtti hivatalos órák alatt az árverésre, valamint az eladásra vonatkozó feltételek.

Pécsváradon, 1893. évi április hó 10-én.

Közalap. gazdasági kerületi felügyelőség.

ZACHERLIN

a legjobb hírű szer minden férgek ellen.

A bámulatosan működő „Zacherlin“ ismertető jelei:

1) A lepecsételt üveg. 2) A „Zacherlin“ név.

Az üvegek ára: **15, 30, 50** kr., **1** frt. A Zacherlin-féle fecskendő ára **30** kr. — Kapható:

Pécsett:
Grünhuth és Hirschler
Alt és Böhm
Berez Károly
Dobszay Antal
Eizer János
Gyimóthy Gyula
Herdlein Lajos
Hollósi Adolf
Kucskovits Jenő
Klobuesár K.
Köszl János
Lehner és Bakos
Leichtner Mór
Lill János
Lill István
Mautner Mór
Mayer József
Mitzyk Mór
Nick Károly
Prager János
Praindl Gyula
Pfeffermann és Schön	Póth Vilmos
Reinfeld A.
Reeh Vilmos özv.
Roth és Rosenthal
Simon János
Spitzer Sándor és fia
Spitzer Jakab
Strausz J.
Sipőcz István
Wallerstein R. utóda
Weber Ferencz
Wertheimer Ch.
Zach Károly
Zsivánovits Károly	Dombóvár:
Schneckenberger Ad.
Pauncz Adolf
Spitzer Imre
	Bátaszék:
Mayer Gusztáv
Eichhardt József
Góczy Nep. János
Luszt Samu	Mohács:
Auber Nep. János
Pretzelmayr Alajos
Freund és Társa
Bachnach Győző
Stranzinger Gyula
Toldy Ignác
Auber Károly
	Bonyhád:
Traiber A. V.
Ernel Adolf	Siklós:
Pauncz Géza
Kürschner Mór
Bárány Sándor és Tsa
Nendtvich Dezső gysz.
Weingoldner Jakab
		Villány:
Gyimóthy Jákó.